

LetFix less dust

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

- 1.1 Produktidentifikator:** Alfix LetFix less dust
1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes: Brukes som flislim.
1.3 Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet:

Alfix A/S
H.C. Ørsteds Vej 11-13
DK-6000 Kolding
Tel.: +45 75 52 90 11
Fax: +45 75 50 40 11
e-mail: alfix@alfix.dk
Kontaktperson: Frank Pingel

- 1.4 Nødtelefonnummer**
Giftinformasjonen: +47 22 59 13 00

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Ifølge CLP (1272/2008)
Eye Dam. 1;H318 - Skin Irrit. 2;H315 - Skin Sens. 1B;H317 - STOT SE 3;H335
Gir alvorlig øyeskade. Irriterer huden. Kan forårsake irritasjon av luftveiene.

2.2 Merkingselementer:

Merking ifølge CLP (1272/2008)

Signalord: Fare.
Inneholder: Portland sement.
Irriterer huden (H315).
Gir alvorlig øyeskade (H318).
Kan forårsake irritasjon av luftveiene (H335).
Oppbevares utilgjengelig for barn (P102).
Unngå innånding av støv (P261).
Benytt vernehandsker/vernebriller/ansiktsskjerm (P280).
VED HUDKONTAKT: Vask med mye såpe og vann (P302+P352).
VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. (P305+P351+P338).
Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege. (P310)
Innhold/holder leveres i henhold til lokale regler (P501)

Annen merking
PR-nr.: 130058
Det skal ikke brukes sement og sementholdige stoffblandinger som i hydrert form inneholder mer enn 2 mg løselig seksverdig krom pr. kg tørr sement. Holdbarheten er 12 måneder ved tørr oppbevaring.
Emballeringsdato og oppbevaringsbetingelser fremgår av emballasjen.
Ved oppbevaring under fuktige forhold, f.eks. byggeplasser, vil kromatnøytraliseringen avta. Åpnet emballasjelukkestett etter bruk og bør benyttes snarest mulig.

2.3 Andre farer

Ingen kjente.PBT/vPvB: Innholdsstoffene er ikke PBT/vPvB iht kriteriene i REACH bilag XIII.

AVSNITT 3. Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

- 3.1 Stoff**
3.2 Stoffblanding

Stofnavn	CAS-nr.	EF-nr.	REACH reg.nr	Vægt-%	Klassifisering
Portland cement	65997-15-1	266-043-4	-	3-50%	Skin Irrit.2;H315 Eye Dam 1;H318 Skin Sens. 1; H317 STOT SE 3;H335
Kalsiumformiat	544-17-2	208-863-7	01- 21194864 76-24-xxxx	0-1,3	Eye Dam 1;H318

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak:

Innånding:

Bring den tilskadekomne til frisk luft. **Milde tilfeller:** Holdes i ro under oppsyn. Ved ubehag: Kontakt lege. **Alvorlige tilfeller:**

Bevisstløse legges i stabilt sideleie med hodet lavt og holdes varme. Dersom pusten opphører, gis kunstig åndedrett. Tilkall straks lege eller ambulanse.

Hudkontakt:

Fjern forurenset tøy. Børst forsiktig, slik at alt støv fjernes fra huden. Skyll deretter huden og vask grundig med såpe og vann. Etter

vask smøres huden med en fet krem. Hvis irritasjonen ikke opphører: Kontakt lege.

Øyekontakt:

Åpent øye skylles straks med vann eller fysiologisk saltvann i minst 15 minutter. Evt. kontaktlinser fjernes. Hvis irritasjonen ikke opphører straks: Kontakt lege. Skylling fortsetter også under transport til lege/sykehus.

Svelging:

Skyll straks munnen grundig og drikk rikelige mengder vann. Hvis øyeblikkelig legehjelp ikke er mulig; Fremkall ikke brekninger. Hold hodet lavt for å unngå mageinnhold i lungene. Tilkall straks ambulanse. Bevisstløse må ikke få væske. Ved bevisstløshet: Se

innånding.

Forbrenning:

Ikke relevant.

4.2 Viktigste symptomer og effekter, både akutte og forsinkede:

Virker sterkt irriterende ved kontakt med øynene, huden og luftveiene.

Sement blandet med vann: Ved blanding med vann dannes kalsiumhydroksid, som kan virke sterkt irriterende til etsende på hud og øyne. Fare for alvorlig øyenskade.

4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig:

Ved bevisstløshet: Tilkall straks lege eller ambulanse. Vis dette sikkerhetsdatablad til lege eller skadestue.

AVSNITT 5: Brannsløkkingstiltak

5.1 Sløkkingsmidler:

Skum, pulver eller kullsyre. Bruk ikke vannstråle eller vannmåte.

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Produktet er ikke brannfarlig. Ved opphetning /brann kan det dannes skadelige røygasser.

5.3 Råd til brannmannskaper:

Fjern beholder om mulig eller nedkjøl med vann. Bruk åndedrettsvern med lufttilførsel ved brann.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner:

Bruk personlige vernemidler – se pkt. 8. Sørg for god utlufting

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø:

Ved utslipp til ytre miljø kontaktes miljømyndighetene.

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing:

Større mengder suges opp med støvsuger og håndteres som kjemisk avfall. Efterskyll grundig med vann. Videre håndtering av søl – se pkt. 13

6.4 Henvisning til andre avsnitt:

Se ovenfor.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering:

Unngå støvutvikling og kontakt med hud og øyne. Vask straks, hvis huden blir forurenset. Det skal være lett adgang til rennende vann og øyeskylleflaske.

7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter:

Oppbevares i tillukket originalbeholder på et tørt og godt ventilert sted. Oppbevares adskilt fra næringsmidler, fôr o.l.

7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r):

Se anvendelse – pkt. 1.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/ personlig verneutstyr

8.1 Kontrollparametere:

Sjernerende støv:
Totalstøv 10 mg/m³
Respirabelt støv 5 mg/m³
Kvart:
Totalstøv 0,3 mg/m³ K7
Respirabelt støv 0,1 mg/m³ K7

Kalsiumformiat:
DNEL (Derived No Effect Level) for Calciumdiformiat
DNEL
Arbeidere, Akutte - systemiske effekter, Langtidssystemiske effekter,
Innånding: 337 mg/m³
DNEL
Arbeidere, Akutte - systemiske effekter, Langtidssystemiske effekter,
Hudkontakt: 4780 mg/kg bw/dag
DNEL
Arbeidere, Akut - lokale effekter, Langvarig påvirkning - lokale effekter,
Hudkontakt: 16,7 mg/cm²
Generell befolkning, Akutte - systemiske effekter, Langtidssystemiske effekter,
Innånding: 83,2 mg/m³
DNEL
Generell befolkning, Akutte - systemiske effekter, Langtidssystemiske effekter,
Hudkontakt: 2390 mg/kg bw/dag
Generell befolkning, Akut - lokale effekter, Langvarig påvirkning - lokale effekter,
Hudkontakt: 8,3 mg/cm²
Generell befolkning, Langtidssystemiske effekter,
Oral: 23,9 mg/kg bw/dag

8.2 Eksponeringskontroll:

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontroll:
Ingen spesielle.

Andedrettsvern: Ved støvende arbeid og ved blanding med vann skal det benyttes støvmaske med en porestørrelse mindre enn 5 µm eller maske med partikelfilter P2.

Håndvern: Bruk beskyttelseshansker av f.eks. PVC, neopren og vinyl. Det har ikke vært mulig å finne data for gjennomtrengningstid, så det må anbefales å bytte hanske ved søl på denne.

Øyevern: Tette beskyttelsesbriller ved risiko for at produktet kommer i øynene.
Begrensning og overvåking av miljøeksponeringen:

Eventuelle rester og avfall fra produksjon, skal samles opp og fraktes bort som beskrevet i pkt. 13.
Behandling og bortledning av avløpsvann skal være i overensstemmelse med kommunale bestemmelser.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper:

Utseende: Pulver

Lukt: -

Viktige helse-, sikkerhets- og miljøopplysninger:

pH: 11-13 (opblandet sement)

Relativ tetthet: -

Kokepunkt/kokeområde: -

Løselighet: -

Flammepunkt: -

Vannløselighet: Løselig

Antennelighet (fast stoff, gass): -

Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann: -

Eksplosjonsegenskaper: -

Viskositet: -

Oksidasjonsegenskaper: -

Damptrykk: -

Fordamping: -

9.2 Andre opplysninger: -

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet:

Stabilt ved normal bruk.

10.2 Kjemisk stabilitet:

Stabilt ved anbefalte oppbevaringsbetingelser.

10.3 Risiko for farlige reaksjoner:

Fukt og kontakt med vann medfører herding til hard masse.

10.4 Forhold som skal unngås:

Ingen kjente.

10.5 Uforenlige materialer:

Ingen kjente.

10.6 Farlige nedbrytningsprodukter:

Ingen kjente.

**AVSNITT 11:
Toksikologiske opplysninger****11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger:****Akutt oral giftighet:**

Portland cement: Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Kalsiumformiat: Inntak kan forårsake kraftig irritasjon i munn, spiserør og mage-tarmsystemet.

Akutt giftighet ved innånding:

Portland cement: Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Kalsiumformiat: Ingen data.

Akutt giftighet ved hudkontakt:

Portland cement: Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Kalsiumformiat: Ingen kjendte data.

Etsende/irriterende for huden:

Portland cement: Irriterer huden.

Kalsiumformiat: Irriterer huden.

Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon:

Portland cement: Gir alvorlig øyeskade.

Irriterer huden (OECD 404, in vivo, kanin).

Kalsiumformiat: Øyeirritasjon. Risiko for Gir alvorlig øyeskade.

Luftveis- eller hudsensibilisering:

Portland cement: Kan utløse en allergisk hudreaktion.

Kalsiumformiat: Ingen sensibilisering.

Kimcellemutagenisitet:

Portland cement: Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Kalsiumformiat: Ingen klassifisering.

Cancerogenitet:

Portland cement: Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Kalsiumformiat: Ingen klassifisering.

Reproduksjonstoksisitet:

Portland cement: Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Kalsiumformiat: Ingen klassifisering.

STOT – Enkelt eksponering:

Portland cement: Kan forårsake irritasjon av luftveiene.

Kalsiumformiat: Ingen klassifisering.

STOT – Gentagen eksponering:

Portland cement: Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Kalsiumformiat: Ingen klassifisering.

Aspirasjonsfare:

Portland cement: Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Kalsiumformiat: Ingen klassifisering.

Innånding:

Portland cement: Støv kan irritere svelg og luftveier og forårsake hoste.

Kalsiumformiat: Ingen klassifisering.

Hudkontakt:

Portland cement: Støv virker irriterende på fuktig hud. Langvarig eller gjentatt kontakt med kjemikaliet kan gi: Fare for utvikling av overfølsomhet eller allergiske reaksjoner hos disponerte personer

Kalsiumformiat: Irriterer huden.

Øyekontakt:

Portland cement: Støv eller sprut fra bruksblanding kan gi varige øyeskader. Øyeblikkelig førstehjelp er nødvendig.

Kalsiumformiat: Øyeirritasjon. Risiko for Gir alvorlig øyeskade.

Indtagelse:

Portland cement: Ikke sannsynlig på grunn av produktets form. Inntak kan forårsake kraftig

irritasjon i munn, spiserør og mage-tarmsystemet.
Kalsiumformiat: Inntak kan forårsake kraftig irritasjon i munn, spiserør og mage-tarmsystemet.

Langtidsvirkninger:

Ingen kendte.

11.2 Symptomer:**Innånding:**

Innhaling av sementstøv kan irritere slimhinnene i de øvre luftveiene og medføre halsirritasjon og hoste. Gjentatt inhalasjon av sementstøv over lang tid kan medføre alvorlige lungeskader.

Hudkontakt:

Ved blanding med vann virker produktet sterkt irriterende i kontakt med huden med svie og smerte til følge. Langvarig kontakt (opptil 4 timer) med produktet blandet medvann, kan give etseskader på ubeskyttet hud. Skadene forverres på tørr hud.

Øyekontakt:

Produktet virker sterkt irriterende til etsende ved kontakt med øyene med smerter og rødme til følge. Fare for alvorlig øyeskade.

Svelging:

Er ikke særlig sannsynlig siden produktet er i pulverform. Et eventuell inntak vil kunne medføre kraftig irritasjon, muligens etsning, i munn og mage/tarmkanal, avhengig av hvor store mengder som er inntatt. Inntak vil dessuten medføre kvalme, ubehag og eventuelt oppkast.

Langtidsvirkninger:

Ingen kjente.

AVSNITT 12:**Økologiske opplysninger****12.1 Giftighet:**Portlandsement:

Økotoksitet: Produktet forventes ikke å medføre risiko for skadevirkninger i miljøet.

Kalsiumformiat: 1070 mg/l (Daphnia magna; 48 h) (Toksisitet overfor dafnier),

LC50 (fisk) > 1000 mg/l (Leuciscus idus (Guldemde); 48 h)

LC0 (fisk) > 1000 mg/l (Danio rerio (zebra fisk); 96 h) (Statisk test)

EC50 (bakterier) > 1000 mg/l (aktiveret slam; 3 h) (ISO 8192)

12.2 Persistens og nedbrytbarhet:Portlandsement:

Produktet reagerer med vann og danner et fast uoppløselig reaksjonsprodukt som ifølge tilgjengelige data ikke er nedbrytbart.

Kalsiumformiat: 86 % (aerob; Havvand; Relateret til: O2 forbrug; Eksponeringstid: 28d)(OECD test guideline 306)Let bionedbrydeligt.

> 75 % (Eksponeringstid: 20 d)(OECD test guideline 301D)Let bionedbrydeligt.

12.3 Bioakkumuleringspotensial:

Portlandsement: Ingen tilgjengelige data.

Kalsiumformiat: log Pow < -2,6 (20 °C; pH-værdi 6,4) (OECD test guideline 107)

Anses ikke for at være bioakkumulerbar.

12.4 Mobilitet i jord:

Portlandsement: Ingen tilgjengelige data.

Kalsiumformiat:

12.5 Resultater av PBT-vurdering:

Innholdsstoffene er ikke PBT/vPvB.

12.6 Andre skadevirkninger:

Ved større utslipp vil pH kunne forhøyes, med påfølgende risiko for fiskedød.

AVSNITT 13:**Sluttbehandling****13.1 Metoder for disponering:**

Produktet skal betraktes som farlig avfall. Benytt kommunal innsamlings- og henteordning. Hærdet materiale er ikke farlig avfall

13.2 EAK kode:

10 13 06 Produktrester

17 01 07 Hærdet materiale

AVSNITT 14:**Transportopplysninger**

Produktet anses ikke som farlig gods ved transport.

14.1 FN-nummer: -

14.2 Forsendelsesnavn (UN proper shipping name): -

14.3 Transportfareklasse(r): -

14.4 Emballasjegruppe: -

14.5 Miljøfarer: -

14.6 Særlige forholdsregler for brukeren: -

14.7 Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden: -

**AVSNITT 15:
Oplysninger om regelverk**

15.1 Forskrifter/regelverk for stoffer eller blandinger i forhold til sikkerhet, helse og miljø:

Skal bare brukes mens det vannløselige kromatnivået er lavere enn 2 mg/kg tørr sement. Personer under 18 år må ikke bruke eller utsettes for produktet i yrkesmessig sammenheng. Ungdom over 15 år er imidlertid unntatt fra denne regelen hvis produktet inngår som et nødvendig ledd i en utdanning.

15.2 Kjemikaliesikkerhetsvurdering:

Ingen CSA.

**AVSNITT 16.
Andre opplysninger**

Faresætninger angivet under punkt 2, 3 og 16:

H315: Irriterer huden.

H318: Forårsaker alvorlig øyeskade

H335: Kan forårsake irritasjon av luftveien

H317: Kan utløse en allergisk hudreaksjon.

Forkortelser og akronymer:

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement

concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic

vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative